

Inhoud

7 Ter introductie

ACTUALITEIT

---

10 DWARS: MARNIX VAN RIJ EN HANS HILLEN
Het CDA moet te allen tijde constructief oppositie voeren

14 JAN DE VRIES
CDA kan bij stelselherziening AWBZ niet vrijblijvend aan zijlijn
blijven staan

18 RAYMOND GRADUS
Verstatelijking schrijdt voort

22 BINNENHOF BUITENOM: THEO BOER
Koningschap is meer dan democratische legitimatie

Het appel op de vitale samenleving

---

26 PIETER JAN DIJKMAN
Koester de autonomie van de burgerlijke sfeer

HET VERSTOMDE APPEL

---

36 JACQUES DE VISSCHER
Context en implicaties van het christelijk appel

42 INTERMEZZO: PIET STEENKAMP 'Het woord "appel" in de naam maakt
het CDA uniek'

44 PAUL FRISSEN
Het publieke domein is van de burger

51 ROEL KUIPER
De ontmantelde overheid en de verdwaalde burger

---

58 INTERMEZZO: JOS DE BLOK ‘Naar een zorgzame samenleving in plaats van een verzorgende maatschappij’

60 EVELIEN TONKENS & IMRAT VERHOEVEN
Op zoek naar het maatschappelijk walhalla

DE VITALE SAMENLEVING

---

70 PAUL DEKKER
Participatie als eigen verantwoordelijkheid

79 TED VAN DE WIJDEVEN
Wat kan de overheid doen in de doe-democratie?

87 ANNEMARTH IDENBURG
Verbindend(e) netwerken

94 INTERMEZZO: HANS VAN PUTTEN ‘Genieten van chaos onder controle’

96 WILLEM D. VAN LEEUWEN
Het CDA en de maatschappelijke ondernemingen zijn van elkaar
vervreemd geraakt

104 INTERMEZZO: PIETER BREGMAN ‘Crisis van maatschappelijke organi-
saties? Welnee, crisis van de centrale overheid’

NAAR EEN VERMAATSCHAPPELIJING VAN DE POLITIEK

---

108 ERIK BORGMAN
Naar een jazzy samenleving: pleidooi voor de heruitvinding van
subsidiariteit

117 DIEDERIK BOOMSMA & MAARTEN NEUTEBOOM
In gesprek met Phillip Blond
Big Society: minder staat, meer samenleving

124 INTERMEZZO: FRED BEEKERS ‘Resto VanHarte pakt het taboe van een-
zaamheid aan’

126 ALBERT JAN KRUITER
Pleidooi voor een praktisch reveil

-
- 133 RINGO OSSEWAARDE & ROSHNEE OSSEWAARDE-LOWTOO
Christendemocratisch burgerschapsidee strijdig met de mythe van
eigen verantwoordelijkheid
- 140 RALF GÜLDENZOPF & HANS JANSSENS
De volkspartij van de toekomst is een platformpartij
- 148 INTERMEZZO: JAN SLAGTER 'Stap af van gedachte dat politiek weet wat
goed is voor burgers'
- 150 RIEN FRAANJE
CDA moet vitale samenleving uit handen van instrumentalisten redden
- .....
- 157 GERT-JAN VAN DER HEIDEN De actualiteit van *Paul Ricoeur*
- .....
- BOEKEN
- .....
- 164 WIM DE JONG
Bespreking van Frank Hendriks
Democratie onder druk. Over de uitdaging van de stemmingendemocratie
Bespreking van Ted van de Wijdeven
Doe-democratie. Over actief burgerschap in stadswijken
- 169 GERRIT DE JONG
Bespreking van Wouter Beekers
*Het bewoonbare land. Geschiedenis van de volkshuisvestingsbeweging
in Nederland*
- .....
- BEZINNING
- .....
- 175 RAMONA MARAMIS • *Monitor*
- 176 PAUL VAN GEEST